

PROJEKT

ŠKOLA MEDIJSKE KULTURE

(projekt edukacije edukatora)

1. Problem (objašnjenje potrebe)

Medijska kultura pridonosi odgoju i obrazovanju budućih osviještenih građana koji se mogu snaći u mnoštvu raznolikih informacija, poruka. Na taj način pridonosi se njihovu odgovornom ponašanju u okruženju u kojemu žive. Odatle se može prepoznati potreba za kvalitetnom edukacijom edukatora koji će izravno utjecati na podizanje medijske kulture djece i mladih.

Time se želi utjecati na odgoj samostalnih osviještenih građana s pozitivnim stavom prema svojim mogućnostima aktivne participacije u ostvarivanju osobnih i profesionalnih ciljeva. Navest ću nekoliko primjera na osnovu kojih se može zaključiti da postoji potreba za sustavnom i kontinuiranom edukacijom;

manje od 50 % hrvatskih škola ima internetske stranice, novinarske družine (niska je razina komunikacije raznovrsnim stilovima izražavanja, uočava se znatna stereotipnost u pismenom i usmenom izražavanju djece, ne potiče se dovoljno raznovrsnost stvaralačkog izražavanja, računala se koriste u redovnoj nastavi samo ako je to programski definirano - u nastavnome predmetu - informatika, ali se ta znanja sporadično ili uopće ne implementiraju u cjelokupan nastavni proces ili izvannastavne aktivnosti što je preduvjet za ovladavanje suvremenim medijima).

Rijetko se koriste nastavne metode poput rasprave, primjene projektne nastave pa je i nizak nivo prepoznavanja dobro od loše prezentirane informacije u medijima koji se iskazuju kao snažan odgojni čimbenik.

Uočeno stanje može se unaprijediti jer su ostvareni neki preduvjeti za sustavnu edukaciju:

- U školama postoji mogućnost sustavna unapređivanja kvalitete medijske kulture (barem u većini) jer je zadnjih desetak godina izvršeno kontinuirano opremanje računalima, no nije provedena sustavna edukacija edukatora.
- Trenutno se provodi edukacija koja se bazira na tehničkom svladavanju sustava što nije dovoljno za kvalitativne sadržajne promjene.
- Postoji djelomični otpor svladavanju komunikacije s novim medijima što je uobičajena reakcija na određene novine.
- Dosadašnja edukacija nije u sebi integrirala sustav povratne sprege jer nije od polaznika tražila sustavnu primjenu pa nema valjanih povratnih informacija.

Naime, djelovanje u školama i uz pomoć suvremenih medija može biti izravan način pokušaja poboljšavanja uočene situacije.

S obzirom na brze promjene na tom području postoji potreba za sustavnom edukacijom učitelja čime se pridonosi kvaliteti njihova stručnoga usavršavanja te na taj način odgoju i obrazovanju u skladu s brzim promjenama u suvremenom svijetu. Time se želi utjecati na podizanje pojedinih odgojnih vrijednosti:

- Otkrivanje hrvatskih nacionalnih, kulturnih vrijednosti u prošlom, sadašnjem vremenu te otkrivanje smjernica za daljnji razvoj i stvaranje.
- Postizanje suglasja s najnovijim spoznajama na području medijske kulture.
- Izravno poticanje učenike na izražavanje uz pomoć suvremenih medija, predusretanje negativnih posljedica.
- Usvajanje svih vrijednih utjecaja na razvoj djece korištenjem suvremenih medija.

S obzirom da novoodobreni redovni nastavni plan i program stavlja naglasak na korelativnu vezu između pojedinih nastavnih područja i predmeta, projekt kontinuirane edukacije je dobar pokušaj davanja konkretnih, praktičnih informacija učiteljima. Projekt je koncipiran tako da učitelji odmah kroz aktivnosti

prezentirane u časopisu, internetu (časopis za djecu je sastavni dio redovnoga programa) bude provjerljiv i prezentiran na cd-u.

(Izvadak iz nastavnoga programa 2006./2007.)

U nastavnome području medijska kultura razvijaju se sposobnosti komunikacije s medijima: kazalištem, filmom, televizijom, radijem, tiskom, stripom i računalom.

Učenici se osposobljavaju za gledanje, primanje (repciju) i interpretaciju

kazališne predstave i filma (animiranoga, igranoga dokumentarnoga), uče osnovno teatrološko i filmološko pojmovlje. Razvijaju sposobnost praćenja i vrjednovanja odabranih radijskih i televizijskih emisija, tiska za djecu i mladež i stripa. Upućuje ih se na služenje računalom.

Jedan od ciljeva nastave hrvatskoga jezika je osvješćivanje važnosti znanja hrvatskoga jezika kao općeg kulturnog dobra, kojemu je razvidno poštivanje i ljubav prema jeziku hrvatske domovine, njezinoj književnosti i kulturi, razvijanje literarnih sposobnosti, čitateljskih interesa i čitateljske kulture, razvijanje interesa i potreba za sadržajima medijske kulture.

Olakotne okolnosti za poticanje edukacije:

- **Medijska kultura je sastavni dio nastavnoga predmeta hrvatski jezik. No, svojom sveobuhvatnošću nalazi primjenu u nastavi svih ostalih predmeta. No, još se uvijek događa prilično sporadično jer su promjene na tom području vrlo brze pa tim više zahtijevaju dodatnu i kontinuiranu edukaciju. Tematska područja medijske kulture su raznovrsna. Prednost je što su predviđena obveznim programom (knjižnice, kazalište, muzeji, televizija, časopis, računalom).**
- **S obzirom da novoodobreni redovni nastavni plan i program stavlja naglasak na korelativnu vezu između pojedinih nastavnih područja i predmeta, projekt kontinuirane edukacije je dobar pokušaj davanja konkretnih, praktičnih informacija učiteljima. Projekt je koncipiran tako da učitelji kroz aktivnosti prezentirane u časopisu, internetu (časopis za djecu je sastavni dio redovnoga programa) bude provjerljiv, a uredci prezentirni na cd-u.**

- Predložene osobe su ugledni stručnjaci, umjetnici te posjeduju sposobnost kvalitetnoga prenošenja informacija, ostvarivanja kvalitetne dvosmjerne komunikacije tijekom procesa edukacije. Naime, ono što je važno jest da edukatori edukacijom budu upoznati s relevantnim informacijama u što kraćem vremenu jer je sadržaj takav da traži brze prilagodbe; efektivna mogućnost primjene je jedan od temeljnih ciljeva ovoga programa.

II. Opći cilj

Pridonošenje razvijanju razine medijske kulture u osnovnim školama s obzirom na osnovne odrednice nastavnoga programa MZOŠ iz 2006./2007.

S obzirom na brze promjene na području medija postoji potreba za sustavnom edukacijom učitelja čime se pridonosi kvaliteti njihova stručnoga usavršavanja te na taj način odgoju i obrazovanju u skladu s brzim promjenama u suvremenom svijetu.

(Izvadak iz nastavnoga programa 2006./2007.)

III. Cilj (goal)

Zaštita i unapređenje prava djece.

Poticanje političke participacije ili inicijativa u zajednici.

- Trenutna primjena nakon izvršene edukacije, objava rezultata i uradaka putem suvremenih medija (dostupnost svim korisnicima); iznimno visok stupanj praktične provedivosti i primjene u nastavnoj praksi.
- Praktična primjena u školama, knjižnicama, kulturnim centrima za odgoj i obrazovanje mladih, slobodno vrijeme.
- Objava svih radionica u obliku priručničkog izdanja i u digitalnom obliku (CD), prezentnost i provjerljivost postignuća potaknutih ostvarenom edukacijom.
- Edukacija edukatora (učitelji razredne nastave, stručni suradnici u školama, knjižničari školskih i gradskih knjižnica).
- Povezivanje rada raznovrsnih ustanova –
 - Gradski ured za obrazovanje kulturu i sport, Zagreb
 - osnovne škole (razredna nastava, knjižnice i stručne službe)
 - Muzeji grada Zagreba
 - Zavičajni muzeji u Hrvatskoj
- Na taj se način stvara stvarna pozitivna slika o mogućnosti koordiniranoga i usklađena međusobna djelovanja i rada različitih institucija te povećava učinkovitost rada svakog pojedinog subjekta.

- Kroz integrativni pristup povezivanje raznovrsnih sadržaja u jedinstven informativni sklop koji pruža raznovrsne oblike prenošenja poruka o gradu Zagrebu i Hrvatskoj. Sve su poruke povezane izravno i neizravno s nastavnim sadržajima.

- Izravno poticati učenike na izražavanje uz pomoć suvremenih medija, preusretanje negativnih posljedica.

- Tijekom procesa otkrivanja uključivanje obitelji i širega društvenog okružja.

HRVATSKA FALGUŠA

Falguša iz Komiza na otoku Visu jedna je od najpoznatijih hrvatskih brodica. Predstavljala je Hrvatsku na svjetskoj izložbi EXPO '98 u Lisabonu. Tema te izložbe bili su oceani.

REGATA

Falguša je stariša ribarska brodnica. Njome su Komizani poticali na ribarenje sve do male otočne skupine Palagruže. Vrijedito je pravilo da mjesto za ribarenje prvi biva onaj što prvi stigne do Palagruže. Da bi se izbjegli sukobi, svake se godine na početku ribarske sezone održavala regata. Sve brodnice, falguše liti započimjala pucaem topa s komidske utvrde. Kako bi tko stigao do cilja birao si je mjesto za ribarenje.

JEDNA VOLE VESTAR

Falguša je dvjena brodnica dugačka desetak metara, široka oko tri, ima dva jedra. Obično se plovidba na jedra, ali ako ne bi bilo vjehra, veslalo se. Posada se sastojala od petorice ribara. Venjajem se do Palagruže stizalo za trinaest sati, a ako bi vjehar bio povoljan, za samo pet sati. Običjena riba, uglavnom orade, naplošice se uslojavala u bačvama. Falguša je mogla ponijeti više od šest tona uslojene ribe, a za takav ulov trebalo je i više od dvadeset dana.

POSLEDNJA SPOLJANA NOVI NAPRAVLJENA

Zadnje falguše bile su u uporabi pedesetih godina drugog stoljeća. Posljednja je spaljena u čast sv. Mihaila 1969. godine u Komizi, ali su stručnjaci fakulteta za svjetsku izložbu u Lisabonu njegovu vjernu kopiju. Dizajnirao ju je Velimir Salamon, koji joj je dao ime "Comesa-Lisboa", a izgrađena je u Trogiru.

MINI KVIS

1. Koliko jedara ima falguša?
2. S kojeg otoka potječe?
3. Do koje su otočne skupine ribari falgušom najviše odlazili u ribolov?

IV. Operativni ciljevi (objectives)

1. Etapa

Pokretanje Škole medijske kulture

a) Edukacija edukatora. Kroz edukaciju učitelja posredno edukacija djece i mladih.

b) Pokretanje internetskoga edukativnoga portala

Izravna komunikacija s djecom, mladima, njihovim učiteljima i obiteljima.

2. Etapa

Pokretanje inicijativa unutar užega životnoga okružja

Sadržaji medijskih uradaka primijeniti na promjene unutar sredine u kojoj djeca žive.

V. Zadaci

- Otkrivanje hrvatskih nacionalnih, kulturnih vrijednosti u prošlom, sadašnjem vremenu te otkrivanje smjernica za daljnji razvoj.
- Edukacija edukatora (učitelji razredne nastave, stručni suradnici u školama, knjižničari školskih i gradskih knjižnica).
- Na taj se način stvara stvarna pozitivna slika o mogućnosti koordiniranoga i usklađena međusobna djelovanja i rada različitih institucija te povećava učinkovitost rada svakog pojedinog subjekta.
- Kroz integrativni pristup povezivanje raznovrsnih sadržaja u jedinstven informativni sklop koji pruža raznovrsne oblike prenošenja poruka o gradu Zagrebu i Hrvatskoj. Sve su poruke povezane izravno i neizravno s nastavnim sadržajima.
- Izravno poticati učenike na izražavanje uz pomoć suvremenih medija, predusretanje negativnih posljedica.
- Poticanje usvajanja svih vrijednih utjecaja na razvoj djece korištenjem suvremenih medija, predusretanje negativnih posljedica.
- Tijekom procesa otkrivanja uključivanje obitelji i šire društvene sredine.

VI. Posebnost programa

- Suglasje s najnovijim spoznajama na području medijske kulture.
- Trenutna primjena nakon izvršene edukacije, objava rezultata i uradaka putem suvremenih medija (dostupnost svim korisnicima); iznimno visok stupanj praktične provedivosti i primjene u nastavnoj praksi.
- Praktična primjena u školama, knjižnicama, kulturnim centrima za odgoj i obrazovanje mladih, slobodno vrijeme.
- Objava svih radionica u obliku priručničkog izdanja i u digitalnom obliku (CD), prezentnost i provjerljivost postignuća potaknutih ostvarenom edukacijom.

VII. Kome će projekt pomoći? (beneficiaries)

Edukacijom učitelja i stručnih suradnika projekt je usmjeren posredno djeci od drugoga do osmoga razreda osnovne škole (u prosjeku 25 učenika po školi, očekivano sudioništvo od 3000 učenika). S obzirom da djeca uče brže i tujecaj na njih može biti blagotvorniji.

VIII. Ciljna skupina

Projekt je usmjeren prema edukatorima u osnovnoj školi koji implementacijom sadržaja trebaju u izravnom radu s djecom u redovnoj nastavi I izvannastavnim aktivnostima.

Sudionici:

Sve osnovne škole s područja grada Zagreba i zagrebačke županije

- učiteljice razredne nastave,
- profesori hrvatskoga jezika,
- voditelji šk. knjižnica,
- stručni suradnici,
- voditelji likovnih, lutkarskih, literarnih, dramskih, novinarskih družina u školi (sadašnji ili potencijalni).

IX. Realizacija

Priredivač:

Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport, Zagreb

Medijski pokrovitelj:

- Časopis Zvrk, edukativno-zabavni časopis za djecu nižeškolskoga uzrasta (odobren od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa kao dodatno nastavno sredstvo),
- Časopis Mak
- Zagrebačka televizija,
- HRT,
- Z1,
- Obiteljski radio

Realizatori:

- Muzeji grada Zagreba,
- Zavičajni muzeji u Hrvatskoj,
- Kulturni centar Dubrava,
- Sretna knjiga, izdavač

Voditelji aktivnosti (abec. redom):

Zdenko Bašić, akademski slikar i animator

Dunja Brankov, dipl. etnolog

Ivana Guljašević, akademska slikarica i ilustrator

Olieta Horvat Kardoš, dipl. pedagog

Dr. sc. Vladimir Jurić, redovni profesor na Filozofskom fakultetu

Vedrana Kurjan-Manestar, dipl. pedagog i plesni pedagog

Vlasta Krebelj, lutkarica ZKL-a

Vili Matula, dipl. glumac

Malina Zuccon Martić, dipl. povjesničar umjetnosti

Dr. sc. Anita Peti-Stantić, redovni profesor na Filozofskom fakultetu

Silva Skender, dipl. novinarka

Silvija Šesto

Josip Šipek, dipl. informatičar

Tigar Teatar

Jadranka Žderić, dipl. pedagog, učit. razredne nastave

Organizatori aktivnosti:

Silva Skender

Josip Šipek

Jadranka Žderić

Računalna agencija

Lokacije

MUO

Gradska vijećnica

Muzejski prostor na Jezuitskom trgu

Narodno sveučilište Dubrava (u slučaju nedostatka prostora)

Sretna knjiga

X. Plan

Trajanje edukacije odvijalo bi se tijekom dvije školske godine u četiri obrazovna ciklusa.

Polaznici bi u svakoj školskoj godini prisustvovali seminaru od tjedan dana (ukupno 180 sati, 90 sati po šk. godini, 45 sati po jednom ciklusu).

Tijekom te dvije godine (školske) sudionici bi ostvarili ili ne pravo na certifikat kojim im se potvrđuje da su prošli gore navedenu edukaciju i stekli osposobljenost za edukaciju djece s područja medijske kulture 1. stupnja (što otvara mogućnost daljnjem usavršavanju).

Program

Područja

- KNJIŽNICA
- KAZALIŠTE
- MUZEJI
- TELEVIZIJA
- ČASOPIS ZA DJECU (ŠKOLSKI ČASOPIS)
- RAČUNALO

XI. Metodička postava

Metode rada

- panel-diskusije
- prezentacije
- radionice
- predavanja
- projekti
- rasprave

Oblici rada

- rad u parovima
- skupni rad
- individualni rad
- projekti (na radionicama, individualni)

Nastavna sredstva

- književni tekstovi, □ metodička literatura
- računala i kompjuterski priključci
- edukativno-zabavni časopisi
- plakati
- lutkarski paravani
- cd-ovi
- grafoskopi
- tisak
- papir za tisak, umnažanje
- kompjutorske igre

XII. Tematska područja i programske teme

1. obrazovni ciklus -

Tijekom svakog edukativnoga ciklusa obrađuje se nekoliko tematskih područja:

- KNJIŽNICA
- KAZALIŠTE
- MUZEJI
- TELEVIZIJA
- ČASOPIS ZA DJECU (ŠKOLSKI ČASOPIS)
- RAČUNALO

b) U svakom je ciklusu obvezno sudjelovanje u edukaciji primjene računala kako bi sadržaji mogli naći i svoj medijski produžetak.

Nakon sudjelovanja u obradbi pojedinih tema slijedi obrada INTEGRATIVNE TEME koja predstavlja ostvarivanje procesa PRENOŠENJA PORUKA, STVARALAČKIH URADAKA putem suvremenih medija (ČASOPISI, INTERNETSKA STRANICA, CD).

Poticaji su prezentirani putem komunikacije s:

ČASOPISOM,

IZRAVNOM KOMUNIKACIJOM S PREDAVAČIMA.

Za svako područje iznijet ćemo samo neke egzemplarne primjere.

- Područje **Časopis**
- Teme **Škola novinarstva**

Novinski medij postaje nezaobilazan izvor informacija neovisno o tome radi li se o tiskanom obliku ili informiranje putem internetskih stranica. Stoga je neobično važno upoznati učenike s time da znaju prepoznati različite vrste novinskoga teksta. U školama se još uvijek zanemaruje primjena funkcionalno raznovrsnih tekstova; još uvijek znatno dominira književnourjetnički tekst. To je važno, no različiti izvori znanja (enciklopedije, računalo, časopisi...) zahtijevaju snalaženje i u takvim tekstovima. U ovoj dobi važno je njegovati osjećaj za kvalitetan tekst oslobođen senzacionalizma, negativnih emocija kako se kod učenika, umjesto potrebe za otkrivanjem, istraživanjem ne bi stvorio strah od komunikacije s vanjskim svijetom.

Pisanje novinskih tekstova potiče djecu na aktivan odnos spram neposrednoga (i šireg) okružja. Odgojne vrijednosti su brojne: učenici stječu osjećaj da je dobro ukazivati na poteškoće ne bi li se pronašao put za njihovo rješavanje, razvija se potreba ukazivanja na lijepe i vrijedne događaje kako bi što više djece saznalo za njih, razvija se pozitivna samopercepcija pri predstavljanju osobnog uratka.

Integrativna tema: Kreiranje razrednoga (školaskoga) časopisa

Edukator: Ivana Vida, Silva Skender, Jadranka Žderić

- **Područje** **Računalo, televizija, knjižnica**
- **Teme** **Računalo i televizija u nastavi, knjižnici**

Računalo je neizostavan izvor stjecanja informacija, izražavanja čovjeka današnjice. Mnoga se djeca u svojim obiteljima susreću s računalom. U školi je ono još uvijek sporadično nastavno sredstvo. Promjene u društvu su brze i zahtijevaju i od škole sve brže prilagodbe. Stoga je nužno provoditi učinkovitu i kontinuiranu edukaciju učitelja. Mogućnosti edukacije uz pomoć računala su ogromne. Računalo nikada neće zamijeniti komunikaciju učenika i učitelja, ali će mnoge aktivnosti učiniti jednostavnijima, zanimljivijima. Ponavljanje uz pomoć edukativnih igara čini nastavnu aktivnost privlačnijom, prezentacija vlastitih uradaka dobiva na novim mogućnostima izražavanja, samostalno istraživanje novih informacija potiče radoznalost i upornost kod učenika... Nema potrebe bojati se računala; važno je koristiti sve prednosti u nastavi kako bi predusreli negativne posljedice (npr. ovisnost o računalnim igrama agresivnoga sadržaja).

Osnove korištenja u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima

Edukativne igre

Individualan pristup nastavi uz pomoć računala

Multimedijalna nastava

Korištenje televizije u nastavi

Korištenje računala u knjižnici

Integrativna tema: Kreiranje web stranice

Edukator: Josip Šipek, Silva Skender

- **Područje** **Kazalište**
- **Teme** **Škola literarnoga stvaralaštva**

Djetetov susret s jezičnim standardom predstavlja osnovni izazov za sve metodičke teoretičare i praktičare: on mora biti poticajnoga karaktera, nikako frustrirajući. Naime, djetetu se otvara velika mogućnost otkrivanja novog polja izražavanja. Taj prijelaz ne smije biti skokovit ni silovit, u njemu se dijete ne smije osjećati nesigurno. Djeca nižeškolskog uzrasta duboko su uronjena u svijet igre, mašte, radoznala su, vole vedre sadržaje. O svemu tome valja voditi računa kada osmišljavamo metodičke postupke, biramo tekstove, predlažemo raznovrsne aktivnosti učenja.

(Povedimo djecu u kazalište. Upoznajmo ih s osobom koja govori nekim hrvatskim narječjem. Pogledajmo zanimljiv film. Slušajmo zajedno pjesme i tražimo zanimljive dijelove. Pođimo na mjesto gdje ima puno ljudi pa ih slušajmo. Slušajmo CD-ove sa snimljenim glumačkim interpretacijama bajki, priča, pjesama... Oponašajmo ih. Odlazite na promocije knjiga za djecu, susrećite se s glumcima... Biramo najbolju radioemisiju za djecu, spikera koji najbolje i najzanimljivije govori. Potražimo neku stranicu na Internetu na hrvatskom jeziku. Prolistajmo s djecom zanimljiv edukativnozabavni časopis, časopis o hobijima... Uredimo svoj razredni ili školski časopis.) Stoga, treba omogućiti da steknu što više tog neposrednog, kvalitetnog, prije svega, govornog iskustva. Neizmjerljivo je važno da se učiteljica/učitelj služi uzornim književnim jezikom. Na taj se način njeguje razvoja osobni usmeni i pismeni izričaj.

Vrste i primjeri motivacije

Kreativna recepcija teksta

Bogaćenje rječnika

Raznovrsni stupnjevi samostalnosti u radu s tekstem

Jezične igre

Integrativna tema: Program rada literarne sekcije (odabir tema – poticaja, egzemplarni primjeri aktivnosti, arhiviranje radova)

Edukatori: Anita Peti-Stantić, Silvija Šesto

• **Područje** **Časopis**

• **Teme** **Strip**

Strip objedinjuje tekst i crtež u ravnopravnim dijelovima, odnosno ideju, priču i crtež, koji se sastoji od najmanje dva kadra.

S pedagoške strane, strip ima neizmjerne mogućnosti kao zanimljiv i maštovit način učenja. Prvenstveno likovnih tehnika: crnobijeli stripovi u kojima se koriste tehnike tuša, laviranog tuša, pointilizam ili točkanje, suhi kist, linijski crtež, crtež kistom..., učenja kotrastnih ploha, perspektive, sjenčanja..., do stripova u boji, odnosno do korištenja akvarela, drvenih bojica, tempera, tuša u boji...

Strip dopušta zanimljiviji pristup sadržajima drugih predmeta: posebice hrvatskoga jezika jer strip u sebi objedinjuje tekst i slikovni izričaj.

Dakle, strip je forma koja ovisno o temi može biti dio bilo kojega predmeta. Zbog svoga vizualnog dijela daleko je razumljiviji u objašnjenju, a zbog tekstualnog gotovo da ukida bilo kakve nejasnoće.

Naravno, prednost pri korištenju stripa u nastavi ogleda se u činjenici da djeca na strip reagiraju izuzetno pozitivno, privlačan im je i zanimljiv. Sadrži u sebi dašak neozbiljnosti i zabave, pa se u takvog može upakirati bilo koja strašna tema, na neozbiljan i zabavan način.

povijest stripa

tema

kadar

odnos slike i teksta

linija, ploha i boja

vremenski element

Integrativna tema: Kompjutorska animacija

Eduktor: Ivana Guljašević

Integrativna tema Suradnja roditelja i škole

Dugi niz desetljeća ističe se važnost suradnje doma i škole. No, još uvijek ponekad komunikacija nalikuje dvjema stranama koje svaka djeluju posve neovisno. Važno je uskladiti odgojno-obrazovne ciljeve, pronaći putove skladnog odgojnog utjecaja. Ako roditelji podržavaju učitelja u njegovim nastojanjima i obrnuto, postignuća učenika, njegov razvoj bit će time uspješniji. Ove radionice pripomoći će roditeljima prije svega osvještavanju percepcije njih samih od strane djece, informirati će ih o utjecaju raznovrsnih situacija na život djece te predložiti neka odgojne poticaje, komunikološke obrasce ponašanja koji mogu poboljšati komunikaciji s djecom.

Tipovi komunikacije

Obitelj u središtu doživljajnog svijeta

Škola za roditelje

Edukator: Olieta Horvat Kardoš

Integrativna tema: Zajednička aktivnost roditelja i škole na akcijama građanske inicijative

2. obrazovni ciklus

- **Područje** Računalo, televizija, knjižnica
- **Teme** Računalo i televizija u nastavi, knjižnici

Računalo je neizostavan izvor stjecanja informacija, izražavanja čovjeka današnjice. Mnoga se djeca u svojim obiteljima susreću s računalom. U školi je ono još uvijek sporadično nastavno sredstvo. Promjene u društvu su brze i zahtijevaju i od škole sve brže prilagodbe. Stoga, je nužno provoditi učinkovitu i kontinuiranu edukaciju učitelja. Mogućnosti edukacije uz pomoć računala su ogromne. Računalo nikada neće zamijeniti komunikaciju učenika i učitelja, ali će mnoge aktivnosti učiniti jednostavnijama, zanimljivijima. Ponavljanje uz pomoć edukativnih igara čini nastavnu aktivnost privlačnijom, prezentacija vlastitih uradaka dobiva na novim mogućnostima izražavanja, samostalno istraživanje novih informacija potiče radoznalost i upornost kod učenika... Nema potrebe bojati se računala; važno je koristiti sve prednosti u nastavi kako bi predusreli negativne posljedice (npr. ovisnost o računalnim igrama agresivnoga sadržaja).

Osnove korištenja u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima

Edukativne igre

Individualan pristup nastavi uz pomoć računala

Multimedijalna nastava

Korištenje televizije u nastavi

Korištenje računala u knjižnici

Integrativna tema: Kreiranje web stranice

Edukator: Josip Šipek, Silva Skender

- Područje **Kazalište**
- Teme **Lutkarstvo**

U nižim razredima osnovne škole mnogi igrokazi su pogodni za uprizorenje uz pomoć lutaka. Za to je potrebno svladati osnove lutkarstva o kojem se tijekom studiranja nažalost ne stječu osnove informacija. Jedna od neizbježnih etapa u odrastanju djece je komunikacija s lutkom ili nekom drugom igračkom na koju dijete prenosi svoj doživljajni svijet. Kroz ovakve aktivnosti učenik stiče samopouzdanje, oslobađa svoj govorni izraz jer lutki se vjeruje. U izravnoj komunikaciji s lutkom dijete će stjecati stjecati moralne, estetske, kulturološke, tradicijske, socijalne i dr. vrijednosti. U novije vrijeme pojedini hrvatski lutkari razvili su čitave male pravce u lutkarstvu i nije naodmet upoznati se s njihovim radom.

Odabir tekstova

Vrste lutaka

Animacija lutaka

Komunikacija s lutkom

Izrada lutke

Integrativna tema: Osnove lutkarske animacije u stripu (povezivanje računalne animacije s lutkarstvom)

Edukatori: Vlasta Krebelj, Vlasta Pokrivka, Zdenko Bašić

- Područje **Kazalište**
- Teme **Dramsko stvaralaštvo**

Jedna od temeljnih zadaća hrvatskoga jezika je svladavanje vrednota govorenoga jezika. Tako je izražajno čitanje zahtijeva svakodnevni rad. Korak više je dramatizacija teksta, stvaranje vlastitoga pisanoga i dramskoga uratka. Poticanje dramskoga stvaralaštva otvara učenicima mogućnost aktivnoga odnosa spram njegove književnoumjetničke vrijednosti. Ovdje će se htjeti pokazati kako je moguće potaknuti učenike na svakodnevnu komunikaciju s tekstem i raznovrsno izražavanje, a ne samo u prigodnim scenskim izražavanjima (priredbe i sl.).

Dramski tekst

Neverbalna i verbalna komunikacija

Govor glumca

Dramska igra (kreativne tehnike igranja uloga)

Improvizacije

Jezične igre

Komunikacija plesnim pokretom

Integrativna tema: Školske priredbe (dramatizacija, estetsko oblikovanje, režija)

Edukatori: Vili Matula, Anita Peti Stantić, Vedrana Kurjan Manestar, Tigar Teatar

- **Područje** **Muzeji**

- **Teme** **Muzejske i školske zbirke**

Posjećivanje muzeja i muzejskih izložbi nezaobilazna je kulturna aktivnost koja treba naći svoj odjek i u samom radu u školi. Stavljanjem naglaska na suvremene nastavne metode (projektna nastava, istraživačka metoda) otvara se mogućnost da se i sami učenici bave istraživanjem ondje gdje žive. To mogu biti zbirke prirodnina, starih uporabnih predmeta iz njihova zavičaja, predmeta iz svoga života (svojevrсна obrada osobnih uradaka)... Kako bi u tome postali vješti, potrebno je upoznati se s osnovama muzeologije (s izuzetnom prilagodbom dobi učenika). Postavljanje izložbi u školi jedna je od aktivnosti koja vrlo često nema dovoljno visoku estetsku kvalitetu (neujednačenost stilova, pretjerivanje u određenim formama uređivanja ili zaobilaženje ostalih oblika). Edukacija u tom smjeru može biti od ogromne vrijednosti. Likovno stvaralaštvo djece ima dugu tradiciju u našim školama. Ipak, nailazimo još uvijek na priličnu jednoobraznost u odabiru motiva, pojednostavljivanje likovnih problema, nedovoljnu raznovrsnost likovno-grafičkih tehnika. Ako likovno izražavanje djecu ne potiče na slobodno izražavanje, tada ono može biti izvor visokog stupnja frustracije učenika. Stereotipno uređivanje koje nikako nije u skladu s programskim sadržajima nastave likovne kulture). Stoga se tijekom edukacije predlaže svladavanje raznovrsnih oblika predstavljanja likovna stvaralaštva učenika na način koji je u suglasju sa zakonitostima koje omogućavaju kvalitetnu percepciju i recepciju izloženoga.

Prikupljanje raznorodnih izvora znanja

Proces istraživanja

Postupak izlaganja

Izlaganje dječjih radova

Zbirke dječjih uradaka

Integrativna tema: Estetsko uređenje škole, Zagreb prije Zagreba, Zagreb danas i Zagreb budućnosti (istraživanje prošlosti i sadašnjosti zavičaja)

Edukatore: Malina Zucccon-Martić, Julio Radilović, Vladimir Jurić

Integrativna tema: Estetsko uređenje škole, Zagreb prije Zagreba, Zagreb danas i Zagreb budućnosti

Integrativna tema Suradnja roditelja i škole

Dugi niz desetljeća ističe se važnost suradnje doma i škole. No, još uvijek ponekad komunikacija nalikuje dvjema stranama koje svaka djeluju posve neovisno. Važno je uskladiti odgojno-obrazovne ciljeve, pronaći putove skladnog odgojnog utjecaja. Ako roditelji podržavaju učitelja u njegovim nastojanjima i obrnuto, postignuća učenika, njegov razvoj bit će time uspješniji. Ove radionice pripomoći će roditeljima prije svega osvještavanju percepcije njih samih od strane djece, informirati će ih o utjecaju raznovrsnih situacija na život djece te predložiti neka odgojne poticaje, komunikološke obrasce ponašanja koji mogu poboljšati komunikaciji s djecom.

Tipovi komunikacije

Obitelj u središtu doživljajnog svijeta

Škola za roditelje

Edukator: Olieta Horvat Kardoš

Integrativna tema: Zajednička aktivnost roditelja i škole na akcijama građanske inicijative

Tematska područja i programske teme

3. edukativni ciklus -

Tijekom svakoga se edukativnoga ciklusa obrađuje nekoliko tematskih područja. U svakom je ciklusu obvezno sudjelovanje u edukaciji primjene računala kako bi sadržaji mogli naći i svoj medijski produžetak.

- **Područje** **Računalo, televizija, knjižnica**
- **Teme** **Računalo i televizija u nastavi, knjižnici**

Računalo je neizostavan izvor stjecanja informacija, izražavanja čovjeka današnjice. Mnoga se djeca u svojim obiteljima susreću s računalom. U školi je ono još uvijek sporadično nastavno sredstvo. Promjene u društvu su brze i zahtijevaju i od škole sve brže prilagodbe. Stoga, je nužno provoditi učinkovitu i kontinuiranu edukaciju učitelja. Mogućnosti edukacije uz pomoć računala su ogromne. Računalo nikada neće zamijeniti komunikaciju učenika i učitelja, ali će mnoge aktivnosti učiniti jednostavnijima, zanimljivijima. Ponavljanje uz pomoć edukativnih igara čini nastavnu aktivnost privlačnijom, prezentacija vlastitih uradaka dobiva na novim mogućnostima izražavanja, samostalno istraživanje novih informacija potiče radoznalost i upornost kod učenika... Nema potrebe bojati se računala; važno je koristiti sve prednosti u nastavi kako bi predusreli negativne posljedice (npr. ovisnost o računalnim igrama agresivnoga sadržaja).

Osnove korištenja u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima

Edukativne igre

Individualan pristup nastavi uz pomoć računala

Multimedijalna nastava

Korištenje televizije u nastavi

Korištenje računala u knjižnici

Integrativna tema: Kreiranje web stranice

Eduktor: Josip Šipek, Silva Skender

• **Područje** **Kazalište**

• **Teme** **Škola literarnoga stvaralaštva**

Djetetov susret s jezičnim standardom predstavlja osnovni izazov za sve metodičke teoretičare i praktičare: on mora biti poticajnoga karaktera, nikako frustrirajući. Naime, djetetu se otvara velika mogućnost otkrivanja novog polja izražavanja. Taj prijelaz ne smije biti skokovit ni silovit, u njemu se dijete ne smije osjećati nesigurno. Djeca nižeškolskog uzrasta duboko su uronjena u svijet igre, mašte, radoznala su, vole vedre sadržaje. O svemu tome valja voditi računa kada osmišljavamo metodičke postupke, biramo tekstove, predlažemo raznovrsne aktivnosti učenja.

(Povedimo djecu u kazalište. Upoznajmo ih s osobom koja govori nekim hrvatskim narječjem. Pogledajmo zanimljiv film. Slušajmo zajedno pjesme i tražimo zanimljive dijelove. Pođimo na mjesto gdje ima puno ljudi pa ih slušajmo. Slušajmo CD-ove sa snimljenim glumačkim interpretacijama bajki, priča, pjesama... Oponašajmo ih. Odlazite na promocije knjiga za djecu, susrećite se s glumcima... Biramo najbolju radioemisiju za djecu, spikera koji najbolje i najzanimljivije govori. Potražimo neku stranicu na Internetu na hrvatskom jeziku. Prolistajmo s djecom zanimljiv edukativnozabavni časopis, časopis o hobijima... Uredimo svoj razredni ili školski časopis.) Stoga, treba omogućiti da steknu što više tog neposrednog, kvalitetnog, prije svega, govornog iskustva. Neizmjerne je važno da se učiteljica/učitelj služi uzornim književnim jezikom. Stoga valja njegovati i vlastiti usmeni i pismeni izričaj.

Vrste i primjeri motivacije

Kreativna recepcija teksta

Bogaćenje rječnika

Raznovrsni stupnjevi samostalnosti u radu s tekstom

Integrativna tema: Program rada literarne sekcije (odabir tema – poticaja, egzemplarni primjeri aktivnosti, arhiviranje radova)

Edukatori: Silvija Šesto, Jadranka Žderić

• Područje **Časopis**

• Teme **Strip**

Strip objedinjuje tekst i crtež u ravnopravnim dijelovima, odnosno ideju, priču i crtež, koji se sastoji od najmanje dva kadra.

S pedagoške strane, strip ima neizmjerne mogućnosti kao zanimljiv i maštovit način učenja. Prvenstveno likovnih tehnika: crnobijeli stripovi u kojima se koriste tehnike tuša, laviranog tuša, pointilizam ili točkanje, suhi kist, linijski crtež, crtež kistom..., učenja kontrastnih ploha, perspektive, sjenčanja..., do stripova u boji, odnosno do korištenja akvarela, drvenih bojica, tempera, tuša u boji...

Strip dopušta zanimljiviji pristup sadržajima drugih predmeta: posebice hrvatskoga jezika. Posebice hrvatskoga jezika, jer strip u sebi objedinjuje tekst.

Dakle, strip je forma koja ovisno o temi može biti dio bilo kojega predmeta. Zbog svoga vizualnog dijela daleko je razumljiviji u objašnjenju, a zbog tekstualnog gotovo da ukida bilo kakve nejasnoće.

Naravno, prednost pri korištenju stripa u nastavi ogleda se u činjenici da djeca na strip reagiraju izuzetno pozitivno, privlačan im je i zanimljiv. Sadrži u sebi dašak neozbiljnosti i zabave, pa se u takvog može upakirati bilo koja strašna tema, na neozbiljan i zabavan način.

povijest stripa

tema

kadar

odnos slike i teksta

linija, ploha i boja

vremenski element

Integrativna tema: Kompjutorska animacija

Edukator: Ivana Guljašević

- Područje **Časopis**
- Teme **Škola novinarstva**

Novinski medij postaje nezaobilazan izvor informacija neovisno o tome radi li se o tiskanom obliku ili informiranje putem internetskih stranica. Stoga je neobično važno upoznati učenike s time da znaju prepoznati različite vrste novinskoga teksta. U školama se još uvijek zanemaruje primjena funkcionalno raznovrsnih tekstova; još uvijek znatno dominira književnoumjetnički tekst. To je važno, no različiti izvori znanja (enciklopedije, računalo, časopisi...) zahtijevaju snalaženje i u takvim tekstovima. U ovoj dobi važno je njegovati osjećaj za kvalitetan tekst oslobođen senzacionalizma, negativnih emocija kako se kod učenika, umjesto potrebe za otkrivanjem, istraživanjem ne bi stvorio strah od komunikacije s vanjskim svijetom.

Pisanje novinskih tekstova potiče djecu na aktivan odnos spram neposrednoga (i šireg) okružja. Odgojne vrijednosti su brojne: učenici stječu osjećaj da je dobro ukazivati na poteškoće ne bi li se pronašao put za njihovo rješavanje, razvija se potreba ukazivanja na lijepe i vrijedne događaje kako bi što više djece saznalo za njih, razvija se pozitivna samopercepcija pri predstavljanju osobnog uratka.

Vrste novinskoga teksta (vijest, intervju, reportaža)

Prikupljanje podataka

Metodički rad s novinskim tekstom

Stvaralaštvo učenika (oblikovanje novinskoga teksta)

Odnos vizualnih sadržaja i teksta

Integrativna tema: Istražimo zavičaj (plakat, raznovrsni stilovi pisanja, likovno-grafičko oblikovanje, razredne novine)

Edukatori: Jadranka Žderić, Silva Skender, Ivana Vida

Integrativna tema **Suradnja roditelja i škole**

Dugi niz desetljeća ističe se važnost suradnje doma i škole. No, još uvijek ponekad komunikacija nalikuje dvjema stranama koje svaka djeluju posve neovisno. Važno je uskladiti odgojno-obrazovne ciljeve, pronaći putove skladnog odgojnog utjecaja. Ako roditelji podržavaju učitelja u njegovim nastojanjima i obrnuto, postignuća učenika, njegov razvoj bit će time uspješniji. Ove radionice pripomoći će roditeljima prije svega osvještavanju percepcije njih samih od strane djece, informirati će ih o utjecaju raznovrsnih situacija na život djece te predložiti neka odgojne poticaje, komunikološke obrasce ponašanja koji mogu poboljšati komunikaciji s djecom.

Tipovi komunikacije

Obitelj u središtu doživljajnog svijeta

Škola za roditelje

Eduktor: Olieta Horvat Kardoš

Integrativna tema: Zajednička aktivnost roditelja i škole na akcijama građanske inicijative

4. obrazovni ciklus

- **Područje** **Računalo, televizija, knjižnica**
- **Teme** **Računalo i televizija u nastavi, knjižnici**

Računalo je neizostavan izvor stjecanja informacija, izražavanja čovjeka današnjice. Mnoga se djeca u svojim obiteljima susreću s računalom. U školi je ono još uvijek sporadično nastavno sredstvo. Promjene u društvu su brze i zahtijevaju i od škole sve brže prilagodbe. Stoga, je nužno provoditi učinkovitu i kontinuiranu edukaciju učitelja. Mogućnosti edukacije uz pomoć računala su ogromne. Računalo nikada neće zamijeniti komunikaciju učenika i učitelja, ali će mnoge aktivnosti učiniti jednostavnijima, zanimljivijima. Ponavljanje uz pomoć edukativnih igara čini nastavnu aktivnost privlačnijom, prezentacija vlastitih uradaka dobiva na novim mogućnostima izražavanja, samostalno istraživanje novih informacija potiče radoznalost i upornost kod učenika... Nema potrebe bojati se računala; važno je koristiti sve prednosti u nastavi kako bi predusreli negativne posljedice (npr. ovisnost o računalnim igrama agresivnoga sadržaja).

Osnove korištenja u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima

Edukativne igre

Individualan pristup nastavi uz pomoć računala

Multimedijalna nastava

Korištenje televizije u nastavi

Korištenje računala u knjižnici

Integrativna tema: Kreiranje web stranice

Edukator: Josip Šipek, Silva Skender

- **Područje** **Kazalište**
- **Teme** **Lutkarstvo**

U nižim razredima osnovne škole mnogi igrokazi su pogodni za uprizorenje uz pomoć lutaka. Za to je potrebno svladati osnove lutkarstva o kojem se tijekom studiranja nažalost ne stječu osnove informacija. Jedna od neizbježnih etapa u odrastanju djece je komunikacija s lutkom ili nekom drugom igračkom na koju dijete prenosi svoj doživljajni svijet. Kroz ovakve aktivnosti učenik stiče samopouzdanje, oslobađa svoj govorni izraz jer lutki se vjeruje. U izravnoj komunikaciji s lutkom dijete će stjecati stjecati moralne, estetske, kulturološke, tradicijske, socijalne i dr. vrijednosti. U novije vrijeme pojedini hrvatski lutkari razvili su čitave male pravce u lutkarstvu i nije naodmet upoznati se s njihovim radom.

Odabir tekstova

Vrste lutaka

Animacija lutaka

Komunikacija s lutkom

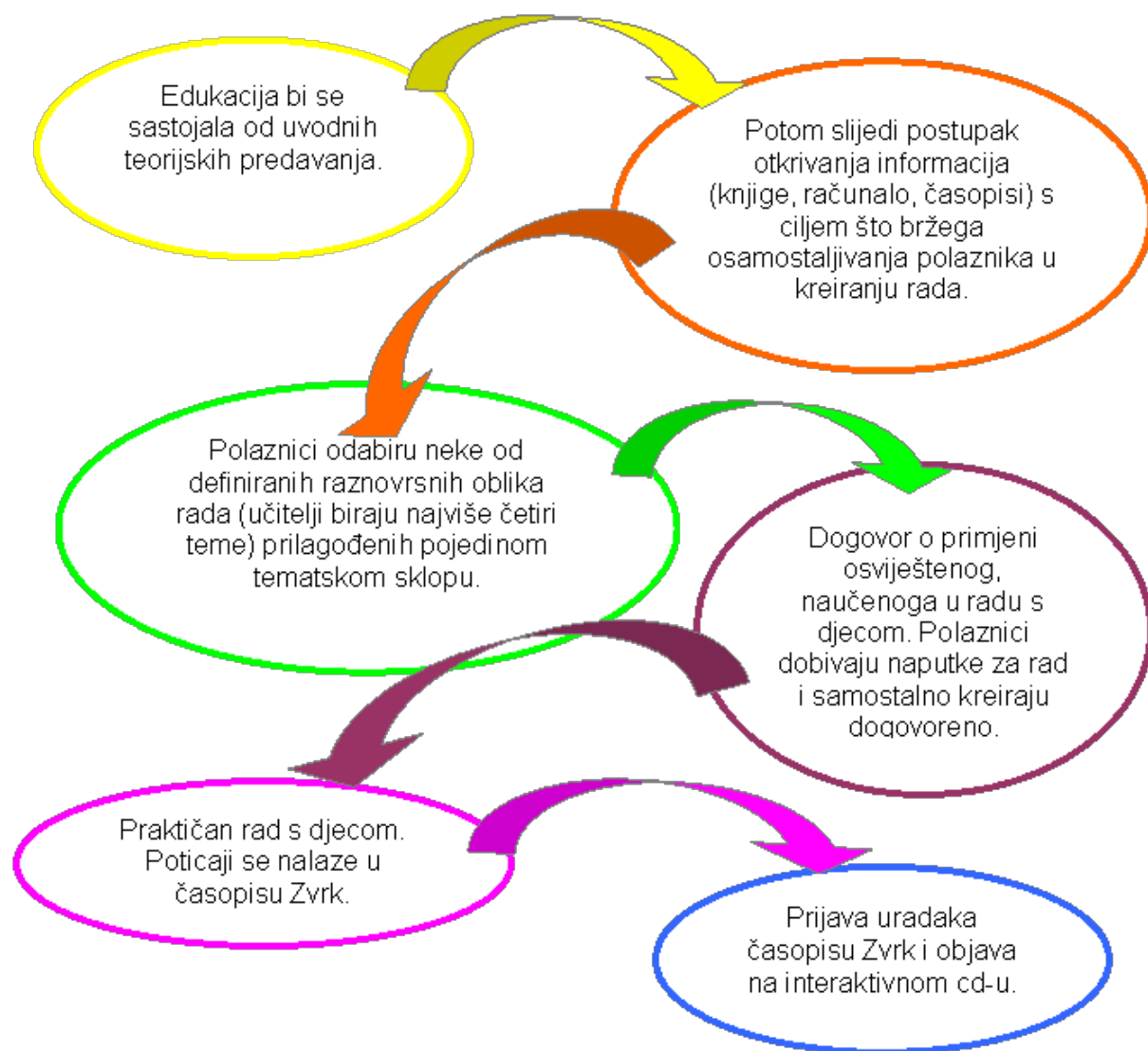
Izrada lutke

Integrativna tema: Osnove lutkarske animacije u stripu (povezivanje računalne animacije s lutkarstvom)

Istraživanje: Uprizorenje razgovornih igara (izrada lutaka, dramatizacija, fotografiranje, pisanje članka)

Edukatori: Vlasta Krebelj, Vlasta Pokrivka, Zdenko Bašić

XIII. Operacionalizacija programa

XIV. Uradci škole medijske kulture

● ŠKOLSKA INTERNETSKA STRANICA

Odrednice za prosudbu:

1. Informativnost,
2. originalnost,
3. poticanje općih nacionalnih i demokratskih vrijednosti
4. kvaliteta likovno-grafičke uređenosti

5. kvaliteta medijske prezentacije

● RAZREDNE NOVINE PREZENTIRANE NA CD-U

VIJEST

INTERVJU

REPORTAŽA

STRIP

Odrednice za prosudbu:

1. Informativnost,
2. originalnost,
3. poticanje općih nacionalnih i demokratskih vrijednosti
4. kvaliteta likovno-grafičke uređenosti

5. kvaliteta medijske prezentacije

● ŠKOLSKA PRIREDBA SNIMLJENA NA VIDEO-SNIMCI

● LUTKARSKA PREDSTAVA

● IGROKAZ

Odrednice za prosudbu:

1. Odabir teksta, vrsta izraza (dramsko-scenska igra, kazališna predstava)
2. usklađenost tehnike i izražavanja
3. rješenje scene, lutaka i glazbe
4. kvaliteta medijske prezentacije

- **ESTETSKO UREĐENJE ŠKOLE**

- **NAJBOLJA ŠKOLSKA ZBIRKA**

- **PLAKAT**

1. prepoznavanje potrebe za prikupljanjem,
2. način prikupljanja
3. kvaliteta izlaganja
4. kvaliteta medijske prezentacije

- **NAJBOLJA MEDIJSKA PREZENTACIJA URATKA**

- **PROVEDENA AKCIJA U DOMU I NEPOSREDNOM OKRUŽJU**

Odrednice za prosudbu:

1. postavljanje cilja djelovanja na šire okruže škole, naselja, užega zavičaja
2. izvedba djelovanja (dobrotvorna akcija, postavljanje izložbe, informiranje...)
3. kvaliteta medijske prezentacije

Medijski pokrovitelj Škole medijske kulture

Sretna knjiga

Dopustite da se sažeto predstavimo.

Sretna knjiga se bavi izdavanjem knjiga za djecu (zbirke priča, pjesama, romani).

Osim knjiga za djecu, izdajemo edukativna izdanja, udžbenike i vježbovne materijale te stručnu pedagoško-psihološku literaturu.

Sretna knjiga je jedan od rijetkih izdavačkih kuća u Hrvatskoj koja kontinuirano potiče na stvaranje domaće autore - pisce i ilustratore. U kratkom razdoblju otkada djelujemo dobili smo sljedeće nagrade:

Međunarodnu nagradu - Časna lista IBBY za knjigu Halugica Vladimira Nazora,

Pohvalu nagrade Grigora Viteza za veoma kvalitetno oblikovanje slikovnica i knjiga za djecu, te afirmiranje stvaralaštva mladih autore,

Nagradu Ovca u kutiji za najbolju slikovnicu u 2006. godini prema prosudbi oba žirija - stručnog i dječjega.

Nagradu Kiklop za najbolje likovno-grafičko oblikovanu knjigu u 2006. godinu

Izdavači smo triju edukativno-zabavnih časopisa za djecu:

Jo-joo (za djecu predškolskoga uzrasta i po tome smo preteče na tom području),

Zvrk (za djecu nižeškolskog uzrasta koji izlazi u kontinuitetu već jedanaesto godišta),

Zvrkov prvi razred (Zvrkovo posebno izdanje prilagođeno metodičkim i sadržajnim posebnostima prvoga razreda).

Za vrijeme jedanaestogodišnjega izlaženja Zvrk je postao sinonim za kvalitetan časopis za djecu, Zvrkov prvi razred je odmah prepoznat kao potreban časopis koji će pripomoći učenicima prvoga razreda u procesu njihova osamostaljivanja, poticanja na početku sustavnog stjecanja znanja.

Koncepcija časopisa za djecu - metodičke (znanstvene) inovacije

Sadržajnom raznovrsnošću, metodičkom kvalitetom, likovnom modernošću i grafičkom kvalitetom pripreme, naši su se časopisi izdvojili visokom kvalitetom i postavili standarde na ovom području izdavaštva za djecu. Naime, do tada su edukativno-zabavni časopisi imali dugogodišnju tradiciju objavljivanja mahom

pjesama i priča za djecu pa su bile svojevrsne pjesmarice i zbornici što ne ide u korak s modernom koncepcijom edukativnoga časopisa za djecu.

Časopis Zvrk prvi je predstavio sveobuhvatniji i inovativniji koncepcijski pristup na tom području izdavaštva za djecu. Dakle, osim njegovanja tradicije poticanja književnoga stvaralaštva za djecu hrvatskih autora (renomiranih i mlađih autora), Zvrk je zašao u niz drugih kulturnih područja, sadržaja koji potiču očuvanja hrvatske kulture i tradicije, narodne baštine, upoznavanje s hrvatskom prošlošću, prirodoslovljem, znanstvenim postignućima. Kroz književnoumjetničke, novinarske forme Zvrk nastoji ostvariti što aktivniju i spontaniju komunikaciju s djecom koja se pod snažnim utjecajima vizualnih medija sve manje okreću čitanju.

Časopis nudi kvalitetne programske sadržaje kako redovne nastave, tako i izvannastavne teme, tekstove različitih stilova i vrsta (književni tekstovi, znanstvene crtice, razgovorne igre, radionice, intervjui, reportaže, glazbene i likovne, komunikološke radionice, foto stripovi, stripovi...) uz pomoć kojih djeca mogu učiti, širiti, upotpunjavati svoje spoznaje o svijetu oko sebe, domovini, ljudima na njima pristupačan i poticajan način.

Uloga kvalitetnoga časopisa vrlo je zahtjevna, ali i važna. Naime, ako uspije održati pozornost i kontinuitet čitanja, časopis je uspio u ostvarivanju niza vrijednih zadaća. Zadaće koji su postavljeni pred naše časopise su:

- *poticanju i razvijanju čitalačke navike (koje ne počinje sustavnim procesom opismenjavanja već puno ranije u predškolskoj dobi),*
- *razvijanju osobnih interesa,*
- *poticanju istraživalačkoga odnosa spram neposrednoga okružja u kojem živi i svijeta u cjelini,*
- *razvoj raznolikih sposobnosti,*
- *bogaćenje spoznajnog i doživljajnoga svijeta djece (razvoj grafomotorike, percepcije, razvoj, intelektualnih sposobnosti),*
- *razvijanje kulturnih, higijenskih navika,*
- *na zanimljiv, izrovan, djeci blizak način prenosi vrijednosti hrvatske i svjetske kulture,*
- *potiče njihovu jezičnu, stvaralačku kompetenciju,*
- *snalaženje u modernim uvjetima života (komunikacija u najraznovrsnijim okružjima, služenje modernim sredstvima komunikacije),*
- *poticanje osjećaja empatičnosti za život djece, odraslih, ostalih živih bića.*

Kroz raznovrsne oblike poticaja u časopisu se predlažu raznovrsna metodička rješenja:

- *raznovrsni oblici dramatizacije teksta*

- *upućivanje na raznovrsne izvore znanja praćeno heurističkim i samostalnim otkrivanjem*
- *prezentacija plakata, njegove poruke izrečene tekstualnim dijelom i likovnim izričajem*
- *prezentacija internetske stranice kao primjer aktivnoga (ne pasivnoga) odnosa pojedinca i sadržaja prema pojedinim sadržajima u životu djece i šire zajednice*
- *aktivnosti istraživanja radi otkrivanja srodnih sadržaja, informacija u cilju osamostaljenja učenika*
- *izrada projekata koji traže cjelovito rješenje u pristupu pojedinoj temi...*

Na taj način tekst - udružen s raznovrsnim oblicima medijske kulture - dobiva jednu novu dimenziju koja omogućava da umjetnička i znanstvena vrijednost poruke što ih on emanira žive što duže i budu oživotvorene u različitim oblicima izražavanja naših učenika: da nađu svoju primjenu ne samo u školskom okružju nego i u svakodnevnom životu.

Tako se postiže dugogodišnja težnja mnogih metodičara i praktičara (međupredmetna korelativna veza, veza između raznih subjekata odgojno-obrazovnoga procesa jer svi sudjeluju u otkrivanju vrijednosti hrvatskoga jezika).

Zvrk je časopis koji na taj način izravno utječe na podizanje kvalitete pedagoške prakse, ali pridonosi razvoju pojedinih metodičkih znanstvenih disciplina:

metodici pojedinih predmeta razredne nastave (posebice hrvatskoga jezika, likovne i glazbene kulture, prirode i društva), te pedagoškoj praksi:

rad u redovnoj nastavi i izvannastavnim aktivnostima,

rad školske knjižnice.

Ukratko Zvrk je postao sinonim za kvalitetan časopis za djecu koji ni u jezičnom, ni tematikom ni vizualnom smislu ne podliježe utjecajima masovne industrije.

Zvrkovi suradnici, ustanove, organizacije, udruge

U radu surađujemo s mnoštvom suradnika. Mnogi od njih su pisci, novinari, učitelji, pedagozi, liječnici, psiholozi, muzeolozi, etnolozi, povjesničari, likovni umjetnici, fotografi... Mnogi su poznati stručnjaci, medijski poznate osobe.

Spomenut ću samo neke suradnike (*Malina Zuccon Martić, Mijo Lončarić, Mirjana Drobina, Iris Biškupić, Tanja Perić Polonijo, Zvezdana Antoš, Lucija Franić, Dunja Brankov, Branka Ujaković, Gordana Krebelj, Maja Gabelica-Šupljika, Anja Bastašić, Zlatko Bastašić, Irena Dumančić, Vjekoslav Meštrić, Zvezdan Linić, Sonja Tomić, Polonijo Perić, Lidija Bajuk, Stjepan Večković, Magdalena Najbar-Agičić, Nada Premrl, Rahela Marušić, Marijan Bušić, Lidija Komes, Sonja Tomić, Domagoj?, Mirna Kraš, Vedrana Kurjan-Manestar, Ivana Vida, Silva Skender, Oleg Weisz, Siniša Cmrk, Ivana Klinar, Bruno Kovačević, Ivo Šćepanović, Anamarija Hucika, Jadranka Boban-Pejić, Josip Štilinović, Saša Midžor, Saša Buneta, Tanja Šilipetar, Vid Barac* i dr.

Kao što je spomenuto surađivali smo s mnoštvom hrvatskih ilustratora, slikara, kipara i animatora, lutkara. Zvrk kontinuirano potiče na rad niz mladih i renomiranih ilustratora te time snažno pridonosi razvoju stvaralaštva na području likovne umjetnosti. Pomogao je u etabliranju čitavoga niza mladih ilustratora koji su imali prilike izraziti nov pristup likovnom izričaju u ilustriranju književnog i novinarskoga teksta.

Mnogi od njih postali su renomirani likovni umjetnici u Hrvatskoj i svijetu.

(*Svjetlan Junaković, Radovan Domagoj-Devlić, Ninoslav Kunc, Darko Kreč, Marsela Hajdinjak-Kreč, Pika Vončina, Dilana Bernobić, Zdenko Bašić, Ivana Guljašević, Sanja Rešček, Dinko Kumanović, Dario Kukić, Katarina Halužan, Ivan Gregov, Paulina Jazvić, Ana Lozica, Petra Grozaj, Ana Kolega, Gordana Košćec, Gordana Kovač, Ida Mati, Dubravko Kastrapelli* i dr.)

Osim sa školama i vrtićima, surađujemo i s nizom kulturnih ustanova (*Muzej za umjetnost i obrt, Etnografski muzej, Arheološki muzej, Povijesni muzej, Muzej grada Zagreba, Hrvatski školski muzej, Zavičajni muzeji u Hrvatskoj...*). Nekoliko godina surađivali smo s Ministarstvom unutrašnjih poslova radi ostvarivanja programa približavanja djeci osoba koji rade na njihovoj zaštiti i pomoći (razvoj prometne kulture, program zaštite od mina, program prevencije korištenja droge, program upoznavanja rada policije na zaštiti djece,

Zvrk povremeno surađuje s HRT-om (obrazovni program) omogućavajući da pojedini obrazovni sadržaji emitirani na televiziji ostvare trajniju formu

(Športerica - prezentiranje raznovrsnih športova i školskih športskih društava, Hrvatska baština, Dobro jutro Hrvatska, .Eko-eko...).

Zvrk se odaziva i sudjeluje u nizu dobrotvornih aktivnosti različitih ustanova i udruga koje se bave zaštitom prava djece (*Dječji domovi, Plavi i Hrabro telefon, dječji odjeli bolnica...*).

Zvrk pokušava zanimljiv način upoznati djecu s osnovnim općeprihvaćenim pozitivnim vrijednostima našega društva (razvoj samopoštovanja i poštivanja druge osobe, njegovanje tolerancije, . Također, na stručan i djeci prihvatljiv način (kroz radionice nastoji upoznati ih s time kako se nositi s problemima s kojima se danas djeca susreću u društvu i obitelji (negativne navike, različiti oblici nasilja, ekološko zagađivanje). Pritom nastojimo njegovati pedagoški optimizam izbjegavajući senzacionalističko pisanje.

Zvrk je tijekom dosadašnjeg izlaženja potvrđen i priznat ulogu u raznovrsnom kulturnom stvaralaštvu djece i umjetnika, stručnjaka, novinara, pridonio i nadalje pridonosi metodičkom unapređivanju rada u školi. On je metodički vrlo stručan časopis čija bogata lepeza sadržaja potiče razvoj metodike svih nastavnih predmeta u razrednoj nastavi, rad u redovnoj nastavi i izvannastavnim aktivnostima, rad školske knjižnice.

Već treću godinu zaredom izlazi i edukativno posebno izdanje ZVRKA - ZVRKOV PRVI RAZRED namijenjen prvašićima. Već je u prvoj godini izlaženja privukao veliku pozornost djece i učitelja. Na taj način želimo ukazati da se čitalačka navika stvara u ranoj dobi. No, valja je prilagoditi psihološko-spoznajnim mogućnostima djece u prvome razredu uz poštivanje svih individualnih razlika između djece.

Redovite i povremene rubrike časopisa Zvrk

HRVATSKI JEZIK

ŽUBOR PJESME, VRIJEME ZA PRIČU

(pjesme, zagonetke, pitalice, igrokazi, tekstovi s područja dječje književnosti (pjesme, igrokazi, zagonetke, basne, biblijski citat, haiku poezija, priče – bajke, realistične priče, romani – ulomci),

znanstveno-popularni tekstovi (crtice, tekstovi enciklopedijskoga tipa),

novinarski tekstovi (tekstovi - reprezentanti medijskih uradaka intervjui, reportaže, radio, tv-emisije za djecu, internetski tekstovi)

dječji radovi

HRVATSKI KLASICI ZVRKOVCIMA

(pjesme i priče hrvatskih pisaca klasike)

ZAVIČAJNA ČITANČICA (rečenice i tekstovi na hrv. narječjima)

HRVATSKA BAJKOVNICA (bajka u nastavcima)

BASNA (basne hrvatskih i svjetskih autora)

ZVRKOV ABECEDARIJ/SASTAVAK NA SLOVO (istoznačnice, sastavak s obogaćenim rječnikom)

SVEZNALICE HRVATSKI JEZIK – RADNI LISTOVI (raznovrsni zadaci iz područja gramatike, pravopisa, zadaci za razumijevanje pročitanaog teksta, bogaćenje rječnika, vježbe za predusretanje jezičnih pogrješaka, stilističke vježbe...)

BODULJKO I ŽBUNIKA (strip pogodan za dramatsko prikazivanje)

ZVRKOVIJESTI (kratke vijesti iz hrv. škola – vijest kao teks. forma)

ŠARENI SVIJET (kratke vijesti iz svijeta,

PRIRODA I DRUŠTVO

ZVRKODANI/ZVRKORADIONICA

(predstavljanje pojedinoga značajnoga dana te aktivnost vezana uz njega)

TRAŽILICA - HRVATSKO BLAGO (rad na tekstu uz pomoć kojega se traže kulturno-umjetnički spomenici širom Hrvatske, istovremena ponavljanje i proširivanje mnoštva pojmova iz pid-a)

LIJEPA NAŠA (sažete zanimljivosti, legende, brojčani podaci o domovini)

NOSIMO ETNO (upoznavanje s osobitostima nošnji pojedinoga kraja)

HRVATSKI KNEŽEVI (priče o najznačajnijim hrvatskim kneževima)

TAJNE MUZEJA (edukativna igra prepoznavanja predmeta iz prošlosti, njihove umjetničke i uporabne vrijednosti)

ČUDESNI SVIJET ŽIVOTINJA (obrada pojedinih tema iz svijeta životinja s praktičnim projektom za izvedbu)

FILMSKO CARSTVO (razumijevanje pojmova s područja filmske kulture)

ZVRKOVIJESTI (poticanje na razumijevanje i pisanje vijesti)

ŠARENI SVIJET (poticanje na otkrivanje zanimljivosti o svijetu)

života djece iz raznih krajeva svijeta)

ZVRKOVCI STVARAJU (učenički literarni i likovni radovi)

DNEVNIK JEDNE ZVRKICE (pisanje sastavaka u dnevničkoj formi)

MATEMATIKA

SVEZNALICE – RADNI LISTOVI
(ilustrirani radni zadaci potiču učenike na dodatno uvježbavanje matematičkih sadržaja kroz raznovrsnu primjenu)

GLAZBENA KULTURA

ZAVIČAJNA ČITANČICA (uz pomoć notnoga zapisa i kratkih tekstova pjevanje napjeva na različitim hrvatskim narječjima)

GLAZBENE SVAŠTOSITNICE (čitanje vijesti o popularnim hrv. glazbenicima – upućivanje na ono što je vrijedno glazbenoj ponudi popularne glazbe)

VJERONAUK

MIRNI KUTAK (sažet i poticajan tekst pisan jednostavnim jezikom nastoji približiti i najslojevitije misterije vjere)

LIKOVNA KULTURA

NOSIMO ETNO (motivi s narodnih nošnji predstavljaju poticaj za likovno izražavanje)

LIKOVNA RADIONICA (nakon promatranja likovnih djela, pojava, predmeta koji okružuju djecu, postupan prijelaz na likovni jezik te poticanje na praktično izražavanje njime)

FILMSKO CARSTVO (obrade pojedinih tema – npr. lutkarski film, crtani film potičemo djecu na likovno izražavanje)

ENGLESKI JEZIK

ENGLISH PAGE (radionice engleskoga jezika potiču učenike na komunikaciju usmenu i pismenu već od prvoga razreda)

TJELESNO-ZDRAVSTVENA KULTURA

SRETNNA ŠKOLA (fotografijom su predstavljene vježbe koje će djecu pokrenuti na određenu aktivnost, potaknuti na kreativno izražavanje)

pokretom, opustiti...)

SRO/SURADNJA S RODITELJIMA

RADIONICA SREĆE, LANA I LEO

(komunikacijski sadržaji koji potiču spontano osvješćivanje pojedinih problema, i podižu kvalitetu komunikacije u obitelji)

ZVRKOV PROJEKT – KORELATIVNE SVEZA IZMEĐU NASTAVNIH PREDMETA

SRETNNA ŠKOLA (projekt koji obuhvaća obradu jedne teme kroz sve nastavne predmete snažno se vežući i uz obrazovne i uz odgojne sadržaje)

NOSIMO ETNO (povezivanje informacija o hrvatskim narodnim nošnjama □ s hrvatskim jezikom – hrvatska narječja)

HRVATSKI KNEŽEVI (upoznavanje sa životom hrvatskih kneževa i kraljeva i uočavanje kulturne baštine toga vremena – korelacija s lk)

PONAVLJALICA S DINOM □
(sveobuhvatno ponavljanje svih nastavnih sadržaja kroz formu kviza)

MINI-KVIZ (osim teksta u ovome se kvizu pojavljuju i fotografije uz pomoć kojih učenici biraju točno rješenje vežući ga s pojedinim pojmom, pitanja se vezuju uz raznolike sadržaje podižući nivo opće kulture učenika)

IGRE, PRAKTIČNE AKTIVNOSTI I RAZONODA

ENIGMATSKI SVEZNADAR

GLAZBENE SVAŠTOSITNICE

ZVRKOV VRTULJAK (PISMA, VICEVI, JESTE LI ZNALI?, SMS-PORUKE, ŠALJIVI OGLASI, MOJ KOMPIĆ, KUTAK ZA DJEVOJČICE)

ZVRKOV IZLOG

POSEBNOSTI – PROJEKT – SRETNNA ŠKOLA

Ove šk. godine predstavljamo Vam projekt **SRETNNA ŠKOLA** čime također želimo pridonijeti nastojanjima svih prosvjetnih djelatnika da škola doista bude mjesto sretna odrastanja djece. Projekt u svakom broju predstavlja jednu temu koja je obrađena kroz više nastavnih predmeta čime dolazi do zanimljive korelativne vezanosti (npr. ZDRAVA HRANA U ŠKOLI, NENASILJE U ŠKOLI itd.) Sadržaj aktivnosti nalazi se na zasebnom dijelu Zvrka (plakatu) i primjenjuje se u nastavi različitih predmeta.

CD s edukativnim i igrovnim sadržajima.

Osim spomenutih rubrika vezanih uz koncepciju tekućega godišta, dopustite da iznesem i još poneki naslov rubrike koje su izlazile proteklih godina kako biste dobili uvid u kontinuitet rada.

PRIČE IZ HRVATSKE DAVNINE (strip koji se radnjom vezuje uz život neposredno nakon seobe Hrvata)

PROJEKT ZAVIČAJNA PUTOVNICA (u suradnji sa zavičajnim muzejima, galerijama i kino-dvoranama, učenici su poticani na posjećivanje spomenutih ustanova, nakon svakog posjeta dijete bi dobilo pečat, oni s najvećim brojem posjeta bili su nagrađeni edukativnim nagradama)

ZVRKOSTVARALICA natječaj za učenike na internetskim stranicama. SVI dječji likovni i literarni radovi koje su djeca poslala na zadanu temu mjeseca, objavljeni su na internetskoj stranici. Glasovanje za najbolje radove bit će javno (o svim pravilima natječaja, detaljnije upute možete pročitati u Zvrku). U natječaju su mogla sudjelovati i djeca koja nemaju računalo.

GLAZBENA ETNORADIONICA (upoznavanje sa starim narodnim napjevima i narodnim instrumentima koje i sami učenici uz malu pomoć odraslih mogu izraditi)

ZVRKOVA GALERIJA (aktivnost promatranja i doživljavanja umjetničkih djela znamenitih slikara, aktivnost prepoznavanja likovnoga jezika)

LIKOVNA STVARAONICA (nakon osvještavanja informacija s područja likovnoga jezika, vezivanja uz aktivnost promatranja, upoznavanja s likovnom tehnikom, učenici su poticani na individualno stvaranje)

(IZ)UM CARUJE (u svakom broju predstavljani su pojedini predmeti koji se upotrebljavaju u svakodnevnom životu ili posebnim djelatnostima ljudi s ciljem da učenici saznaju ponešto o tome kako i tko ih je otkrio te osnovnim tijekom razvoja izuma)

NEKAD I SAD (predstavljanje pojedinih kulturoloških sadržaja s naglaskom na usporedbu s povijesnom odrednicom i sadašnjim stanjem)

PUTUJMO HRVATSKOM (raznovrsni oblici upoznavanja s zemljopisnim, povijesnim, kulturnim informacijama o pojedinim krajevima Hrvatske: predstavljanje pojedinih županija kroz priču njihovih malih stanovnika, putem saznavanja informacija o grbu nekoga grada upoznavanje s posebnostima grada, rješavanje raznovrsnih tražilica...)

SITNICE KRUPNICE (odgovori liječnika neuropsihijatra sa iskustvom terapijskoga rada s djecom i roditeljima na pitanja djece vezana uz probleme u obitelji i školi)

ZDRAVA HRANA (upoznavanja na djeci pristupačan način s osnovama zdrave prehrane, poticanje na aktivnosti pripreme hrane, sadnje povrća...)

AKO POSTANEM (intervjui s ljudima koji se bave raznovrsnim zanimanjima s ciljem prepoznavanja osobnih interesa i sklonosti prema pojedinom zanimanju te poštivanja rada i stvaranja ljudi, pridonosjenje micanju stereotipnog odabira zanimanja)

VODIČ DO OLIMPA (predstavljanje pojedinih vrsta sportova, pravila igre s ciljem popularizacije svih sportova, a ne samo onih najpoznatijih, davanje informacije djeci gdje se mogu baviti pojedinim sportom)

KUTAK ZA MALE DIZAJNERE (nakon motivacije tekstem poticanje na dizajniranje različitih predmeta koji u većoj ili manjoj mjeri imaju veze sa stvarnošću – cipele, stolica, ekoautomobil...)

LJUBAV – PUT U ŽIVOT (pisanje o pojedinim vjeronaučnim sadržajima: tumačenje pojedinih prisposoba iz Biblije, zanimljivi prikazi iz života svetaca, davanje pojašnjenja imena)

ŠPORTERICA (u suradnji s HRT-om prezentacija raznovrsnih sportova, poseban naglasak emisija stavlja na popularizaciju raznovrsnih sportova te sportskih aktivnosti osoba s posebnim potrebama).

Redovite i povremene rubrike časopisa Zvrkov prvi razred

OVO ZNAMO – Ova se rubrika oslanja na učenička predznanja i iskustva iz svakodnevnog života. Namijenjena je stvaranju pozitivne slike o sebi jer stvara u učeniku osjećaj da već puno toga zna i može.

OD KUĆE DO ŠKOLE - Raznovrsni zadaci vezani uz nastavne sadržaje hrvatskoga jezika i prirode i društva koji su vezani sa svime čime se djeca mogu sresti na putu od kuće do škole (užem i širem zavičaju).

PAČJA ŠKOLA – Maštoviti zadaci potiču djecu na kreativno vježbanje zadataka iz hrvatskoga jezika i matematike.

MAŠTAONICA – Aktivnost koja potiče djecu na stvaralačko izražavanje nastojeći ih potaknuti na raznovrsne oblike usmenoga i pismenoga izražavanja.

ZAGONETNE FOTOGRAFIJE – Tematski povezana rubrika s prethodnom potiče djecu na aktivno promatranje pozivajući ih na otkrivanje ljepota prirode i zanimljivosti svijeta raznovrsnih proizvoda ljudskoga rada.

ŽIVOTINJICE PRIJATELJICE – Upoznavanje s pojedinim životinjskim vrstama, njihovim životnim uvjetima, odnosom ljudi prema njima

KUĆNI LJUBIMCI – Upoznavanje s zanimljivostima iz života kućnih ljubimaca, poticanje odgovornog odnosa prema životinjama

SVIJET OKO NAS – Praćenje raznovrsnih kulturnih događanja, obilježavanje blagdana, života i stvaranja ljudi u Hrvatskoj i svijetu

MINI-KVIZ – osim teksta u ovome se kvizu pojavljuju i fotografije uz pomoć kojih učenici biraju točno rješenje vežući ga s pojedinim pojmom, pitanja se vezuju uz raznolike sadržaje podižući nivo opće kulture učenika

PROMETNA IGRA – Kroz vizualno predstavljene prometne situacije, učenike se potiče na ispravno i oprezno ponašanje u prometu, prepoznavanje raznovrsnih mogućih situacija i iz pozicije vozača i pješaka

GOST ZVRKA Razgovor s medijski poznatim osobama prikazujući zanimljivosti iz njihova djetinjstva i školovanja

SLIKOPRIČA – Tekst u kojem se pojedine riječi zamjenjuju sličicama omogućavaju bogaćenje rječnika, upoznavanje sve većeg broja riječi.

STRIP VILI I MILI Razgovor između dva glavna lika leptira Vilija i puža Milija daje izvanrednu mogućnost uranjanja u različite karaktere likova, omogućava praćenje uzročno-posljedičnoga nizanja radnje

PJESMICE ZVON Odabir pjesama naših renomiranih i mlađih autora

SLUŠAMO PRIČU/ČITAMO PRIČU Odabir priča raznovrsne tematike koja potiče učenike na otkrivanje književno umjetničke vrijednosti teksta

EDUKATIVNE IGRE – Kroz igrovne sadržaje potiče se učenike na produktivno ponavljanje određenih sadržaja

PLAKAT – Vizualni sadržajima se predstavljaju raznovrsni sadržaji što omogućava zanimljivo i očigledno ponavljanje što omogućava produktivno ponavljanje

I nadalje ćemo se truditi ostvarivati našu misiju pomaganja djeci u sretnom odrastanju.